

בין השיטין

1922 — אולם החרדים טטילים מקפוקים נכבדים כאפשרות השניה הווי. התנאי הקרדינאלי שלנו ביצירת בלוק כזה היא העמדה על שלמות הממשלה הפולנית ויציבות נכולותיה. בסיים הוכרה כי הקלובים המלכיים שנויים בבחינה זו במחלוקת.

אם תרצו יש בהצהרה המפורסמת הזו משום עידוד יד המשמרה הפולנית. הכולאה במאמר את צירי הקלובים ומתרימה את מפלגותיהם ואם תרצו יש בה הלשנה על שאר ישראל: רק אנו החרדים יקרה לנו ממלכת פולין ונבדלנותיה. קירשברון מסיים:

— ניצור אפוא בלוק עם מפלגה פולנית, אשר פעלתה ותכניתה אין בהם משום סגנות אנטישמיות והמנונה על העקרונות של שווי זכויות לכל האזרחים. עלי לציון, כי הרעון הזה נתקבל ע"י הועד-המועל של האגודה כחיוב ובהתלהבות.

מענינת היא ההערכה שניתנה בידי העורך הראשי של הצפירה. הלה-תחת לשפוך את טרי ועמו על ראש האגודה, ש.אחרות האומה היא כקליפת השום בעיניהם — בא לררוש בשבחים של אנשי פילסודסקי:

יש מפלגה פולנית שאינה נרתעת אחר מפני השרוך הזה עם היהודים ואינה חוששת ללמה יאמרו הנויים, כלומר אותם הנויים המחזיקים את עצמם כשורים ומהורים ואת האחרים רק לגויי שבת.

ואחרי דברי שבת אלה בא עורך הצפירה כאילו להביע את צערן על שדוקא האגודה זכתה בקורבה יתירת לשרי המלוכה:

אתה המפלגה עם גורל לבה ואומץ-רוחה, בוחרה לה סיפוס ידוע של יהודים, לא אלה שהם לפי מעטה ורוחה ולפי המרוברבה שלה —

ושוב אמרי שפר ומחמאות על כתבכם של אנשי פילסודסקי ועצם הברית עמהם:

אין לכתר כי יש בקונצפציה זו הרכה מן היופי הרופכטו והיא גם קרובה ללב-כולנו להיות נמוך עליה רוח-הנאמנות, איתה האציה לית הקדושה שלא ירעה את מלחמת-המעמדות ולא ירעה גם את שנאת-הגווע. — אנו מציינים בתור צעד פולטי השוכ את הועירה האחרונה כדוויקוב, וא-היינסטורין הצתירי ירשים — את כנסית הנסיך רדניביל ואספת-הנרף טרניבסקי וגם את ועידת קרקאן שאליה באו חברי הועקים של האגודה, הנה לא אנחנו נהיה בין אלה המוציאים לעז או מדברים בננותם של המאורע עת האלה.

ומתאום נעשה דבר החונה של האגודה עם הנסיכים והגראפים ואידיאליהם, הקירובים ללב כלנו — ענינה של כנסת-ישראל כולתה:

כי לא רק ענין של מפלגה אחת הוא הענין הזה —

ואף האגודה נעשית מעין עלי שבמכתש: האגודה יציבה לה לספרה שאפות מסיסות ואותן חשאיות הן כתחום הרחוב היהודי בתחום-צרכיהם ומשאלותיהם של הממונים העברים.

ודוק: הדברים נאמרו מפי עורכת הראשי של הצפירה.

בפולין מורגש ראשית התכונה לקראת הבחירות לסיים החדש. פילסודסקי האיש האהוב והשנוא ביותר בפולין אומר לכבוש לעצמו ולמפלגתו בלוק העבודה את הרוב בסיים. הבחירות לעיריות הוכחו, כי לא עלה עוד בידו לבצר מפלגה תקיפה, כי הלאומיים הרימוקראטים, הסוציאליסטים והמפלגה העממית נמצוים בקו המלחמה החריפה ביותר לפילסודסקי ובני בריתו, ואשר ליהודים — ספק הוא אם המיעוטים הלאומיים יתלכדו הפעם לבלוק אחד ונראה, כי אף החונים האזרחיים שבין היהודים לא יתאחדו להסיכה אחת. אנשי פילסודסקי הרוצים להתנבד על האוטונוציה החזקה אומרים לסדר את הבחירות לפי הרצפת האוסטרי-נליצאי הברוק של עושי הפוליטיקה השמרנים ולכונן מפלגת הממשלה. הרצפת הזה עתיד לכלול קבוצות אזרחיות ידועות, שמרנים מסוגים שונים, חלקים מבין האוקראינים ואחרון אחרון חביב: אגודת ישראל עם רבניה ורביה נתוספת שיירי ההתבוללות אשר שרדו משכבר הימים, דומה שהחורות השנים המובות של נליציה האוסטרית כשקולותיהם של ישראל היו מעין גכסי-צאן-ברזל העומדים מוכנים לשדות הממשלה ומועמדיה.

בעתונות נפלה הברה: האגודה —

שיח ושיג ליה עם הוני ברטל והיא אומרת להופיע עמה ברשימה אחת, בוועידת האצילים הפולנים בדוויקוב השחתפו, כנראה, גם חבר האגודה הסינאטור דייציר והרבי סנור; קירשברון נשא ונתן עם סגן ראש המיניסטרים (לעתונאים ספר, כי שוחח עמו, בעניני חסידות), בקרקא נתכנסה ועידת הרבנים אשר התליפה על דרכי המלחמה בדי-מוקרטיוציה של הקהלות ובשעת הבחירות, ובהתעוררותו של הרבי דבלואי נשלח בחשאי חוזר לרבני נליציה לאמור:

כיה, — לכבוד הרבנים המאורות הגדולים וכי, — אחרשיה הנה נתנלה הרבר שהיינו בווארשא אודות הענין הירוע ודברנו עם שרי המלוכה. הם אמרו כי גם עלינו לעשות אנדה של רבנים או של בעיב אורטאדאסים כי מתנגדינו באים ככח הארגאנוציות גדולות ואמרים שהם הכלל ישראל, ובמדין בן א"א לרדות תביעת הפרט מן הכלל והנה ראינו שלא דברו בסרסה ונתנו לנו ארכא שלשה חדשים שנוכל לעשות אסיפה — — כי נודענו שם בוואישא שסכנה יותר גדולה צופי בהדעקיעט סכמי שחשנו כאשר נספר לכם פה אלה — —

נתכנסה איפוא אספת-רבנים בנרודק וראש דבריה היה ד"ר ואמר משרידי ההתבוללות והיה המדובר לא רק על הדעקיעט אלא גם על בלוק הבחירות עם שרי המלוכה.

האגודה מעמידה סנים כאילו נצטרפה לברית זו בעל כרחו וב"ודי נתפרסמה שיחה עם רי אלי קירשברון, שהודיע:

שזי אמשויות ליהודים: יצירת בלוק יהודי מאוחד שהוא בעצם, חיוון טבעי, אולם לתכנית זו מתנגדים יחידים ידועים המציעים את הקסת-הבלוק של המיעוטים הלאומיים כמו בבחירות